

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

609

τοῦ κ. ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΠΟΣΤΟΛΟΥ

Παράλληλα, γινόταν με άλλη ἐργασία. Ὁ Σπινέλλης βρισκόταν στὰς Ἀθήνας. Ὁ Βλαχοπούλος καὶ ὁ Χατζηλουκάς, παιδιὰ 20 ἐτῶν, ποὺ ἀγαποῦσαν τὸ τραγῶδι, πῆγαν στὸ σπίτι του, στὴν ὁδὸν Λισσιόν, ἀριθ. 3 καὶ τοῦ πρότειναν νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν πρωτοβουλία. Ὁ Σπινέλλης δέχτηκε μὲ προθυμία καὶ αὐτὸ διηκούσαν ἐξαιρετικῶς τὸ σκοπὸ.

Ἐίχε σπῆσι τὸ κέντρο τῆς πόλεως καὶ διέθετε πιάνο, ἔτσι, θὰ μπορούσαν νὰ τελειώσουν ἀπὸ τὰ ρεζιλίκια τοῦ Λαμπρούνα, νὰ λείψουν οἱ προχειρολογίες τοῦ Ντὶ Μέντο καὶ νὰ ἀρχίσῃ μὴ σοβαρὰ ἐργασία, γιὰ νὰ συνθεθῇ τὸ νέο Μελόδραμα μὲ τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο. Ἡ προθυμία τοῦ Σπινέλλη εἶχε μεγάλη σημασία.

Οἱ πρόβες τῆς Μπόεμ.

Ἐίπε τιμὴ γιὰ τὸν Σπινέλλη, τὸν Βλαχοπούλου καὶ τὸν Χατζηλουκά, ὅτι ἀπέβλεψαν σὲ κάτι σοβαρὸ καὶ θετικὸ. Ὁ Σπινέλλης ἄρχισε ἀμέσως δοκιμὲς στὴν «Μπόεμ». Ἀλλὰ, τῆς φορὰ αὐτῆ, οἱ δοκιμὲς ἐγένοντο μὲ τὴν πάρτε στὸ χέρι κι' ἄχι πιά μετ' αὐτῆ. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐψάχνε ὁ θῖος στὰ Ὡδεῖζα νὰ βρῇ γυναικείες φωνές, γιὰτί, ὅπως θὰ ἴδουμι, μέχρις ὅτου ἐμφανισθοῦν ἡ Βλαχοπούλου καὶ ἡ κ. Ἀρτεμῖς Κυπαρίση, οἱ γυναικείες φωνές γιὰ τὸ Μελόδραμα ἦταν τὸ πῶ δόσκολο πρόβλημα.

Ἡ τῆς ὁμιλίας θέλησε, ἀντὶ νὰ φανοῦν στὸν ὀρίζοντα γυναικείες, νὰ βρεθοῦν ἄνδρες. Γιὰτί τότε—ἀρχὲς πιά τοῦ 1898—ὁ Χατζηλουκάς καὶ Βλαχοπούλος παρουσιαζοῦν στὸν Σπινέλλη τὸν Βακαρέλλη καὶ τὸν Φλωριανό, ποὺ ἔγιναν ἀμέσως βασικὰ στελέχη, ἰδίως δὲ, ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθησε ὑπηρετῶν τὸ Μελόδραμα μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἐίταν κάπως περίεργο, ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τυπογράφου ἔδωσε ἀρκετὰ στοιχεῖα στὸ Μελόδραμα. Ὁ Φλωριανὸς ἦταν τυπογράφος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Βακαρέλλης καὶ ὁ Ἀποστόλου καὶ ὁ Βασ. Λαλαζοῦνης ἦταν τυπογράφοι. Καὶ ἀπὸ τοὺς σημερινούς καλλιτέχνες, ὁ Τζεβεράλης καὶ ὁ Δουμάνης ἦταν τυπογράφοι.

Ἔτσι, ὁ Σπινέλλης εἶχε τώρα νὰ προημενίσῃ τέσσερες θαυμασιὰς φωνές. Ἐνα τένορο, τὸν Χατζηλουκά, ἕνα βαρύτονο, τὸν Βακαρέλλη καὶ δύο βαθυφώνους, ὁ ἕνας καντάμπιλε, ὁ Βλαχοπούλος, ὁ ἄλλος προφόντο, ὁ Φλωριανός.

Ὅπως ἀνεφέρθη, ἡ μουσικὴ ἐδιδάσκατο με νότες. Ἀλλὰ τὰ λόγια τοῦ κεμενοῦ ποῖος θὰ τὰ μετέφραζε Ἐνεφανίσθη καὶ πάλι, ὁ Νάσος Γεράκης, ὁ ὁποῖος μετέφρασε δλόκληρο τὸ ἔργο. Ἡ μετάφρασις τοῦ ὁμιλίας, εἶχε μὴ ἀνυπόφηρη γλώσσα. Τὸ σπῆσι τοῦ Σπινέλλη ἀντιλαλοῦσε καθημερινῶς ἀπὸ φωνῆς καὶ τραγῶδι. Καὶ ὁ περίεργος ποὺ θὰ ἤθελε νὰ ἀντιληφθῇ τί συμβαίνει, θὰ ἔκουγε τὸν Χατζηλουκά νὰ λέη:

«Στὰ οὐράνια νερὴ βλέπω
καπνίζει μὲ χίλια τζάκια τὸ Παρίζιο,

ἢ, τὸν Βακαρέλλη,

«Ἡ τράπεζα τώρα
πτωχεύει σὲ μὴ ὥρα»

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ»

ἢ, τὸν Βλαχοπούλο,

«τῆς ἀποκαλύψεως, νὰ ἡ φοβέρ»

Ἔνω, στὴν ὁδὸ Κάνιγγος, ἡ χωριάδα τραγουδοῦσε,

*Ἦλιβε τὸ χάρμα
ἔσκασ' ἡ μέρα
παιδιὰ νὰ φύγοιμε
γιὰ τὴν δουλειὰ μας».

Γιὰτί, καὶ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἐργάζοντο, ἀν τοὺς ρωτοῦσε ὁμιλίας κανεῖς, γιὰ ποῖο λόγο καὶ σκοπὸ, δὲν θὰ ἔκαινε εὐκολὴ ἀπάντησι. Τοὺς ἔλειπαν οἱ βασικὲς φωνές, οἱ σολλιστ, τοὺς ἔλειπε ἡ πρωταγωνίστρια (τοῦ Λάνδη καὶ τῆς γυναικὸς του τὰ ἴχνη ἐχάθοναν διὰ παντός), τοὺς ἔλειπαν τὰ οικονομικὰ μέσα, τοὺς ἔλειπαν ὅλα. Ἀδιὰφορο. Αὐτοὶ ἔκαμαν δοκιμὲς, γιὰτί μόνο ἔτσι μπορούσαν νὰ δώσουν διέξοδο στὸν ἀπέραντο ζῆλο καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τους, γιὰ τὴ μουσικὴ καὶ τὸ Μελόδραμα.

Καὶ ὁ Σπινέλλης, ἐπίσης, ἐστέρησε πολλῶν ἐφοβίων. Ἦταν, ὁμιλίας, μορφωμένος μουσικὸς καὶ διέθετε τὴν γνῶσι καὶ τὴν τέχνη. Τὶ ἐχρειάζετο τώρα; Νὰ συννεργασθῇ ὁ ἐνθουσιασμός με τὴν γνῶσι.

Ἐἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ τοῦ μελοδραματικῶ ὄργανου ἐμφανίζεται ὁ ἄτλας τοῦ Ἑλλ. Μελόδραματος. Ὁ Διονύσιος Λαυράγκας.

Τὸ Τρίτο Ἑλληνικὸ Μελόδραμα.

Ἡ συγκρότησις καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελόδραματος, εἶνε κυρίως αὐτὸ ποὺ ἐνοουοῖμι σήμερα, λέγοντας Ἑλληνικὸ Μελόδραμα. Στὸ Μελόδραμα αὐτὸ, ἐξακολουθεῖ, ἀφ' ἐνός, ὁ ἀνεξάντητος ἐνθουσιασμός καὶ ἡ αὐτοβυσιακὴ ἀφοσίωσις, ἐνώ, ἀφ' ἑτέρου, λείπουν πλέον οἱ προχειρότητες, τὰ πειράματα καὶ τὰ νεανικὰ τολμήματα, τὸν προηγουμένων Μελόδραμάτων.

Τὸ Ἑλλ. Μελόδραμα ἀρχίζει τώρα νὰ διακρίνεται γιὰ τὴν, οὖν τῶ χρόνω, οὐσηματικὴν τοῦ ὄργανου, τὴν ὑπεύθυνη διοίκησι του, τὴν μουσικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἐξέλιξι του καὶ μὲ μὴ λέξι, ἀποκτῶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ μουσικοῦ παράγοντος τοῦ τόπου καὶ ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ κοινῶ με ἀιώσεσι. Κίριοι συντελεστοὶ γιὰ ὅλα αὐτὰ εἶνε ὅλα τὰ στελέχη ποὺ τὸ ἀπαρτίζουν, ἀλλὰ πρό παντός, οἱ δύο διευθυντοὶ του. Ὁ Λαυράγκας καὶ ὁ Σπινέλλης.

**

Ὁ Λαυράγκας,* ἔως τότε, τὸ 1898, δὲν εἶχε ἔλθει σὲ ἐπαφὴ με τοὺς μελοδραματικούς, μολονότι εἶχε γνωρίσει ἀρκετοὺς στὴ χωριάδα τῆς Φιλαρμονικῆς ἡ ἄλλοι. Ἡ ὀδισιατικὴ ὁμιλίας γνωριμία του με τὴν οὐτροφία τοῦ Μελόδραματος, ἔλαβε χάρων ὑπὸ τὰς ἀκούσθους περιστάσεις.

Ἡ χωριάδα ἔκανε κάθε βράδι δοκιμὲς στὸ στενόμακρο ὀπείγιο τῆς ὁδοῦ Κάνιγγος. Ὁ Λαυράγκας, περνώντας ἕνα βράδι ἀπ' ἐκεῖ, ἀκουσε τὸ τραγῶδι τους καὶ τὸν ἔκαμε ἐντύπωσις ἡ φωνητικὴ ἐνότητι καὶ ἡ ὀρθοφωνία τους. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, μπῆκε μέσα.

* Περὶ τοῦ Δ. Λαυράγκας ἔγραψε βιογραφικὸ σημεῖωμα σὸ ἴον τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «Μουσικὴ Κίνησις», ὁ ἀμειψτάτατος μαέστρος καὶ συνθέτης κ. Ἀντίοχος Ἐδαγγελιάδης. Βλέπε ἐπίσης, σὸ τέλος τῆς παρούσης ἱστορίας.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

Και τότε είδε, κάτω από το λιγοστό φως της λάμπας, μέσα από καπνούς και τσιγάρα και τη ζέση — ήταν 'Ιούλιος — να εινε στριμωγμένος γύρω από ένα πιάνο και ριγμένοι επάνω στον Ντι Μέντι, καμιά δεκαπενταριά νέοι. Μετά τα σχετικά καλά λόγια, ο Λαυράγκας απέχρησε και φαίνεται, ότι τότε του ήλθε η ιδέα να αναμικθῆ στην Ίδρυση του 'Ελλ. Μελοδράματος.

Όταν άργότερα, το Σεπτέμβριο του 1898, οι Βακαρέλης, Φλωριανός, Χατζηλουκάς και Πετροζώνης, έπηγαν στο έργοταξίον του Σκοτίδα, στην άρχη της οδού Πατησίων, άριστερά και του έπρότειναν έπισημώς να αναλάβη, μετά του Σπινέλλη το Μελοδραμα, ο Λαυράγκας έδέχθη.

Τό διάβημα αυτό του Βακαρέλη και τών άλλων είχε μεγάλη επίδραση, γιά τά μελοδραματικά μας πράγματα. Γιατί, ο Λαυράγκας, άπογοητευμένος από τά διάφορα μουσικά σοματεία, δέν είχε τίποτε τό δημοσυργικό νά κάμη στάς 'Αθήνας. Ήταν άκόμη νέος, 34 έτών, (γεννήθηκε τό 1864) και διεπνέετο από την όρμη πρὸς δράσιν. Διόλου άπίθανον νά έφευγε πάλι στο 'Αργουτόλι και κατόπιν στην 'Ιταλία, όπου, αυτός μόν, άσφαλδς θά διεκπεριε, αλλά θά τόν έχανε ή 'Ελλάς και τό Μελοδραμα διά παντός.

Τό έργο του Λαυράγκα.

'Εδώ, δέν πρόκειται φυσικά νά γίνη λόγος γιά τό αξιολογώτατο συνθετικό έργο του Λαυράγκα. Τό καλλιτεχνικό όμως ή καλλίτερο τó μελοδραματικό, εινε πράγματι άξιοθαύμαστο.

Ευτοπος και κάτοχος κληρονομικῆς περιουσίας, δχι μόνον δέν έπέχετο από την άνάγκη νά ζήση, αλλά σέ πλείστες περιπτώσεις συνειληθρως από την τσέπη του διάφορα οικονομικά κενά του Μελοδράματος.

Έπηρεσέ στά χέρια του ένα πλούσιον μόν φηνητικό και έμφυο υλικό, άπαράσκευο όμως και άκατάεργον και του έβωσε επίζηλη, καλλιτεχνική και μουσική υπόσταση. Μέχρις, όπου πέθανε, τό καλοκαίρι του 1941, δέν υπήρξε τραγουδιστής πο νά μόν είχε περάσει από τόν Λαυράγκ, πο νά μόν είχε άκούσει τίς πολύτιμες και σοφές μουσικές συμβουλές του, πο νά μόν είχε δεχθῆ έναν έπαιον ή ένα άδωο πείραγμα. Με κρυφή του χαρά έλεγε όταν του μιλούσαν γιά τίς έπιτυχίες κάποιου καλλιτέχνη μας, «Μπράβο, μπράβο, εινε μαρς κι αυτός τσιράκι μου.»

Εινε άνεκδιγνήτος οι κόποι του, οι άγωνίες του, τά καρδιοχτύπια, ο Ίδρωτας, οι περιπέτειες, ο μόχθος, τά καλλιτεχνικά και οικονομικά δεινά πο άντιμετώπισε, μέχρις όπου φέρη τό 'Ελλ. Μελοδραμα, αυτός πρώτος και μαζί οι συνεργάται του, στην επίζηλη περιπή που τό έφερε. Γιατί υπήρξαν περιόδοι που τό 'Ελλ. Μελοδραμα εινε πραγματικά νά τό θαυμάζη κανείς. 'Από χαρακτηριστικούς και αναβλητικούς, ώπλισμένους δέ και με την κτηθείσα πείρα προσώπων και πραγμάτων, κατώρθωνε νά ύπερπηθῆ τά έκástοτε καλλιτεχνικά λιμαλάτα ποδ συναντώδης. Σταθερός στην διεύθυνση της όρχήστρας και της παραστάσεως έν γένει, άληθινός δεξιότηχης, εύρισκε, με καταπιήσσοσαν ενσυνείδητητα τόν τρόπο νά αντιπαρήτερον δσα άπρόοπτα συνβαινε νά γίνον. Έφρων και εύφυλόλογος, δέν του έλειπε ποτέ από τά χείλη τό άκακο πείραγμα και τό χαμόγελο.

Παρ' όλα όμως τά χαμόγελα και τά πειράγματα του, διεκρινε κανείς πάντα στά μάτια του, ότι κατά βάθος τόν Ετρωγε η άνησυχία και ή φροντίς. Νά έτοιμάση, νά όργανώση, νά προχωρήση, νά άνυψώση, νά φθάση κάπου. Ποδ ; Άγγνωστο. Γιατί οι καλλιτεχνικές του επιδιώξεις και τά δεινρα, δέν είχαν τέρμα.

'Ο μυθικός άρχηγός.

'Υπήρξε σειρά έτών ποδ ο Λαυράγκας έμοιαζε σάν ένα μυθικό άρχηγό αίρέσεως, ο όποιος έπαρινε τούς μαθητάς του και έγύριζε μαζί τους όλη τή νιοσιαντολική Μεσόγειο, κηρύττων αυτός και οι μαθητάι του, την πίστι πρὸς τό έλληνικό δαιμόνιο και την 'Ελλάδα, έπιδεικνών τó μουσικό θαύμα και μορφώνων μουσικάς τό έλληνικό κοινό. Γιατί, ή δράσις του 'Ελλ. Μελοδράματος άν εινε λαμπρά γιά την 'Ελλάδα, εινε καθαρά έθνική γιά τόν απόδημο 'Ελληνισμό. Και οι έθνικές ύπερρεσις ποδ προσέφερε, εινε άνυπολόγιστες έντός και έκτός της 'Ελλάδος.

Τόν Λαυράγκα και τό έργο του, πλην μιας μόνον περιπτώσεως και αυτής πλατωνικής σχεδόν, καμμία έλληνική κυβέρνησις δέν έβοήθησε οικονομικάς. 'Αλλά ούτε και ο Λαυράγκας έζήτησε ποτέ τίποτε γιά τόν εαυτο του, όπως δέν έζήτησαν και οι συνεργάται του. 'Αξιοπρεπής και άνιδοιτελής καθως ήταν, δέ ζητούσε γιά τόν εαυτο του, αλλά γιά τό Μελοδραμα. Ζητούσε νά άνανωρισθῆ εις αυτό κάποια άξια, κάποιον κόποι και νά του δοθῆ ή δυνατή βοήθεια γιά νά συνεχίση την έθνική του προσπάθεια, ή οποία βοήθεια δέν έδόθη ουσιαστικά ποτέ.

Παρά τό δυσάρεστα αυτό, ο Λαυράγκας δέν θά παύση ποτέ νά εινε γιά πάντα, ή δεσπόζουσα μορφή της μελοδραματικής μας κινήσεως. Γιατί, ο Λαυράγκας υπήρξε ο άκατάλυτος βράχος, επάνω στον όποιον έξέσπασε όλη ή μονία τών στοιχείων, τά όποια όμως, άντι νά τόν ύποκαθήνουν, υπετάγησαν από την αδάμαστη άντοχη του βράχου και όφισαν έτσι στρωτο γιά την έπερχόμενη γενεά τό θαυμάσιο έργο του. Τό 'Ελληνικό Μελοδραμα.

'Ο 'Αθηναϊκός Σύλλογος.

Οι καλλιτέχναι ποδ εκάλεσαν τόν Λαυράγκα νά αναλάβη τή διεύθυνση τού Μελοδράματος, του έδήλωσαν ότι ή μελοδραματική τους συντροφία είχε άνασυγκροτηθῆ και είχαν ένομοασηθῆ «'Αθηναϊκός Σύλλογος.» Είχε πρόδρομο ένα μανιόδη, λάτρη του τραγουδιού, τόν Εύάγ. Μουστάκαν, υπάλληλο τών 'Εκδοτικών καταστημάτων 'Ανέστη Κωνσταντινίδη και είχε γραφείσα σέ ένα σπίτι της μικρῆς οδού τών κρεπωλείων της Νέας 'Αγοράς, άκριβώς την παράλληλο της οδού Εύριπίδου, δεξιά καθως μπαίνουμε από την οδόν 'Αθηνάς.*

'Εκει ώδήγησαν τόν Λαυράγκα με ένα άμαξάκι και εκεί του έγινε έπίσημη ύποδοχη, με προσφωνήσις μετά τίς όποιες έπικρολούθησαν κρασί, μεζέδες, τραγούδια, χορός και ζήτα. 'Εκει — την 27 Δεκεμβρίου 1898, όπως αναφέρει ο Ίδιος ο Λαυράγκας — έκλεισε συμφωνία και έγκαινιάσθη ο σκληρός άγώνας.

* Τη βραβείον αυτή μας παράξε — έθνηματι δέ, πολύ καλά — κ. Κ. Σταμπούζος ο όποιος έλαβαμε μέτε ως χορωδός τενόρος στις δοκιμές.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀμέσως, ὁ Λαυράγκας ἀρχισε δοκιμές καὶ μαθήματα. Οἱ δοκιμές ἐγένοντο κάθε μέρα στὴ «Φαβορίτα» καὶ τὰ μαθήματα τὰ ἐδίεδο ὁ Λαυράγκας, γιὰ νὰ μάθουν τοὺς στοιχειώδεις κανόνες τῆς μουσικῆς καὶ ρυθμικῆς. Ὁ Λαυράγκας μὲ μεγάλη του χαρὰ καὶ ἱκανοποίησι ἐβλεπε τοὺς νέους ἐκείνους, ἐπὶ ὥρες ὀλόκληρες, μὲ ἐπιμονή, καὶ προσοχή καὶ μὲ ἀπεριόριστο ζῆλο, νὰ κάθωνται νὰ μαθαίνουν τὰ μέρη τῆς «Φαβορίτας», ἀπὸ τὴν μιά καὶ μουσικὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Οὔτε συζητήσεις, οὔτε διακοπές, ἀλλὰ μόνον συγκέντρωσις καὶ σοβαρὴ ἐργασία.

Ὁ Ἀθηναϊκὸς ὁμως αὐτὸς Σύλλογος, δὲν φαίνε-
ται νὰ εἶχε καλὲς βάσεις. Γιατί, τὰ ἀπαραίτητα ἐξοδα τὸ νοίκι τοῦ πιάνου, τὸ πετρέλαιο τῆς λάμπας κλπ. τὰ ἐπλήρωνε κάποιος φίλος τοῦ Βακαρέλη καὶ φίλος τοῦ τραγουδιοῦ. Ὁ καλὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ἄγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο, ἐξφανίσθη μιά μέρα καὶ τότε, τὰ ἐξοδα ἐχρειώσθησαν νὰ βρίσκωνται πάλι μὲ συειοφορά. Ἦταν ὁμως τόσο μηδαμινὸ τὸ προϊόν αὐτοῦ τοῦ ρεφερέ, ὥστε, ἀντὶ ἄλλου φωτισμοῦ, οἱ δοκιμὲς ἐγένοντο μὲ κεριὰ—σπερματώσα πού τὰ ἐβαζαν στὸ πιάνο καὶ τότε, οἱ δοκιμὲς διακοῦσαν ὅσο καὶ τὰ σπερματώσα.

Κάποιο βράδυ, ὁ Πάνος Καπερώνης, μηχανικὸς ποῦ μόλις εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὸ Παρίσι κι' ἦταν φίλος, πῆγε νὰ τοὺς ἀκούσῃ. Τὸ σκοτάδι μέσα στὸ δωμάτιο ἦταν τέτοιο, ποῦ μόνο τοὺς ἔκουγε, χωρὶς νὰ τοὺς βλέπει. Τόσο λυπήθηκε, ὥστε τὴν ἄλλη, ἡμέρα, τοὺς ἔστειλε ἕνα ὀλόκληρο τενεκέ πετρέλαιο, μ' ἕνα μπλλιιετάκι: «Στὸ Ἑλλ. Μελόδραμα γιὰ τὸν φωτισμὸ τοῦ μηνός.» Ἦταν ἡ πρώτη βορραὴ καὶ ἡ συντροφιά, ἐνθουσιασμένη ἀνεκήρυξε τὸν Καπερώνη εὐεργέτη. Ἦταν πραγματικὴ ἐπιτυχία.

Ἡ ἀποτυχία.

Ὁ Λαυράγκας ἀναφέρει τίς δυσκολίες μέχρις οἴτου ἐφφανισθεὶ τὸ Γ' Ἑλλ. Μελόδραμα.

Ὁ Χατζηλουκάς, ὁ Βακαρέλης, ὁ Φλωριανὸς καὶ ἡ ἀνδρική χορωδία ἦταν πιά ἔτοιμοι, ἀλλὰ εἶχε παρα-
μεληθῆ ἡ ἐξέυρεσις τῆς πρωταγωνίστριας, τῆς κομπρι-
μέτριας καὶ τῆς γυναικείας χορωδίας. Μία κοπέλλα στὴν ὁποία εἶχε μιλήσει ὁ Λαυράγκας καὶ ἡ ὁποία ἔκαμε ἀρκετὲς δοκιμές, διέκοψε ἀποτόμως μιά μέρα τὴν συνεργασία τῆς. Αὐτὸ εἶχε σοβαροτάτη ἐπίδρασι στὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ἐθεωρήθη πὼς μέσα στὴν συντροφιά, ὄπῃρχε κάποιος γρουσοῦζης, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου παρουσιάζοντο τὰ ἀτυχήματα.

Ὁ Λαυράγκας ἀπεμάκρυνε τὸν γρουσοῦζη, κάλεσε δυὸ παπάδες καὶ ἔκαμαν ἀγασμὸ, προσέφερε ἀκόμη μεζέδες καὶ κρασί. Ἡ ἀποθάρρυνσι ὁμως ποῦ φανερώ-
θηκε, ὄχι μόνον δὲν ἄλλαξε, ἀλλὰ καὶ δυνάμωσε, γιατί εἶχαν ἀρχίσει μικροκαυγάδες, ἀντιζηλίες, κλπ. Ἐτοι-
πολλοὶ δὲν πῆγαιναν πιά στὶς δοκιμές. Ὁ Λαυράγκας ἐδυσφόρησε, φυσικά, πάρα πολὺ καὶ ἐπειθεῖ εἶχε ἀνά-
γκη νὰ πᾶι στὴν Κεφαλληνία γιὰ οἰκογενειακὲς του ὑποθέσεις, διέλυσε ἐντελῶς τὸ συγκρότημα.

(ἔπεται συνέχεια)